

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО «ЛЬВІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

ВНЗ «ПрАТ « Львівський інститут менеджменту»

Протокол № 5 від «7» травня 2015 р.

Голова Вченої ради ВНЗ «ПрАТ «ЛІМ»

М.Д. Янків

Набуває чинності згідно з наказом

Ректора від «7» травня 2015р. №101-2

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок та умови обрання здобувачами
вищої освіти вибіркових дисциплін
у Львівському інституті менеджменту**

Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркового дисциплін у Львівському інституті менеджменту / Уклад. : М. Д. Янків, В. М. Миронюк, І. Г. Бабець, Н. Б. Даниленко, П. В. Борисюк., – Львів : ЛІМ, 2015. – 8 с.

Це Положення є основним нормативним документом, що регламентує порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркового дисциплін у Львівському інституті менеджменту відповідно до стандартів вищої освіти

Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України, зокрема Закону України “Про вищу освіту” від 1 липня 2014 р. №1556-VII, указів Президента України та постанов Кабінету Міністрів України, наказів та листів Міністра освіти і науки України та Статуту ЛІМу.

Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за поданням завідувачів кафедр затверджуються Вченою радою інституту.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркового дисциплін у Львівському інституті менеджменту (далі Інститут, Положення) розроблено з метою конкретизації процедури формування переліку та подальшого вивчення студентами навчальних дисциплін із циклу вільного вибору для освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр».

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (стаття 62, пункт 15) та визначає процедуру проведення та оформлення запису студентів на вивчення блоку вибіркового навчальних дисциплін, передбачених відповідною освітньою програмою, навчальним планом підготовки бакалаврів та магістрів, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

1.3. Для конкретизації планування та організації навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який формується на підставі навчального плану відповідної спеціальності та затвердженого переліку вибіркового дисциплін.

1.4. До переліку дисциплін робочого навчального плану входять нормативні дисципліни, дисципліни за вибором навчального закладу, що є обов'язковими для вивчення студентами даної спеціальності, та дисципліни вільного вибору, які студенти обирають самостійно.

1.5. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти або вибірково навчальні дисципліни – це дисципліни, які вводяться вищим навчальним закладом, а також кафедрами Інституту з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб студентів, посилення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці та ефективного використання можливостей Інституту, сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування державних фахових компетенцій здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.6. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми студент здійснює при формуванні індивідуального навчального плану.

1.7. Нормативний зміст освітньої програми з будь-якої спеціальності визначається стандартом вищої освіти, варіативний – випусковою кафедрою.

1.8. Реалізація вільного вибору студентів передбачає два варіанти:

- вибір дисциплін за блоками. Студенти мають право обрати блок навчальних дисциплін, які складаються з вибіркового дисциплін, який повинен охоплювати дисципліни, які будуть викладатись з наступного після вибору семестру.

- вибір окремих дисциплін з переліку.

1.8. Студенти мають право обрати вибірково дисципліни на весь період навчання.

1.9. Завідувачі відповідних кафедр, що пропонують вибірково дисципліни, забезпечують підготовку навчальних програм та робочих навчальних

програм з дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркового дисциплін.

1.10. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

1.11. Максимальне тижневе аудиторне навантаження у семестрі не повинно перевищувати 30 годин для студентів бакалаврського рівня і 18 годин – для студентів магістерського рівня.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Вивчення дисциплін вільного вибору здобувачів доцільно планувати, в основному, методом самостійної роботи з використанням блокового підходу до їх вивчення в семестрі. Для цих дисциплін аудиторні заняття можуть складати до 1/3 від загальної кількості навчальних годин, передбачених згідно робочого навчального плану на вивчення дисципліни.

2.2. Перелік вибіркового дисциплін в робочому навчальному плані має містити більшу кількість кредитів навчальних дисциплін, хоча б на 1/3 від тих, що становлять 25% і більше вільного вибору студентів від загальної кількості кредитів ЄКТС. Перелік дисциплін вільного вибору перед кожним навчальним роком може змінювати структуру, доповнюватись або скорочуватись.

2.3. Обсяг дисципліни вільного вибору студента становить не менше 3 кредитів ЄКТС (90 годин).

2.4. Вивчення дисциплін за вибором студента першого рівня вищої освіти (ступінь бакалавра) і для здобувачів другого рівня вищої освіти (ступінь магістра) розпочинається з I семестру.

2.5. Форма контролю дисципліни за вибором студентів відповідно до навчального плану.

2.6. Мінімальна чисельність здобувачів з вивчення вибіркового дисциплін повинна складати не менше 12 осіб.

2.7. Узагальнена інформація про вибір здобувачами вибіркового дисциплін накопичується в навчальних планах та передається завідувачами кафедр у навчально-методичний відділ для врахування в розрахунку навчального навантаження на навчальний рік.

2.8. Пропозиції щодо змін до варіативної частини робочого навчального плану на наступний навчальний рік формуються на випускових кафедрах з врахуванням пропозицій гарантів освітніх програм, студентського самоврядування, роботодавців і державних стандартів. Зміни затверджуються згідно встановленого в Інституті порядку і є обов'язковими для виконання науково-педагогічними працівниками закладу.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Викладання дисциплін вільного вибору можуть здійснювати всі кафедри Інституту за умови наявності відповідного кадрового, навчально-

методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри оперативного задоволення потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

3.1.1. Для розробки та оновлення переліку вибіркових дисциплін до 01 жовтня поточного навчального року наказом ректора Інституту створюється робоча група (за головуванням проректора з навчальної та наукової роботи).

3.1.2. Робоча група аналізує забезпечення кафедр щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: *кадрове* забезпечення (науковий ступінь, вчене звання НПП, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг); *навчально-методичне* забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації); *матеріально-технічне* забезпечення.

3.1.3. На підставі аналізу зазначеної вище інформації робоча група до 15 листопада формує перелік вибіркових дисциплін та подає їх для розгляду на засіданні науково-методичної ради Інституту та після схвалення – на затвердження Вченою радою.

3.1.4. Затверджені в установленому порядку вибіркові дисципліни формують окремо для кожного рівня вищої освіти, рекомендованих для вивчення в наступному році, і розміщують його для ознайомлення студентів на офіційному сайті Інституту.

3.1.5. На сайті Інституту зазначено короткий опис змісту дисципліни, цільове призначення (спеціальність) та кафедра, що викладатиме дисципліну.

3.2. Перелік вибіркових дисциплін циклу професійної і практичної підготовки розробляється кожною кафедрою окремо для кожного рівня вищої освіти розглядається науково-методичною радою Інституту, затверджується Вченою радою до 01 грудня поточного навчального року і оприлюднюється на офіційному сайті Інституту.

3.3. Переліки вибіркових дисциплін для певної спеціальності певного рівня вищої освіти повинні узгоджуватися з освітніми програмами (освітньо-професійними й освітньо-науковими) та навчальними планами.

4. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

4.1. Кафедри, які забезпечують викладання вибіркових дисциплін, до 01 квітня кожного навчального року подають до навчально-методичного відділу Інституту свої пропозиції щодо Переліку вибіркових дисциплін (спеціалізацій) окремо для кожного рівня вищої освіти. У Переліку повинно бути зазначено короткий опис змісту дисципліни, цільове призначення (спеціалізація), можливі компетенції та кафедра, що викладатиме дисципліну.

4.2. Вчена рада Інституту затверджує блок або перелік дисциплін вільного вибору студентів за всіма рівнями вищої освіти після погодження з проректором з навчальної та наукової роботи.

4.3 Перелік вибірових дисциплін розміщують для ознайомлення здобувачів на інформаційному сайті Інституту, проректор з навчальної та наукової роботи спільно з кафедрами до 01 травня ознайомлюють студентів із затвердженим вченою радою переліком вибірових дисциплін та інформують студентів про особливості формування груп для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік.

4.4. За результатами вивчення Переліку вибірових дисциплін (спеціалізацій) здобувачі що навчаються на першому курсі подають заяву (додаток 1) на ім'я проректора з навчальної та наукової роботи про обрані ними дисципліни до 15 листопада, для здобувачів ступенів вищої освіти магістр першого року навчання - до 10 жовтня (непарний семестр).

4.5. Заяви зберігаються на кафедрах протягом усього терміну навчання студента.

4.6. Завідувач випускової кафедри формує академічні групи для вивчення вибірових дисциплін (спеціалізацій) здобувачами певної спеціальності і передає пропозиції в установлені терміни до навчально - методичного відділу для складання розкладу.

4.7. Якщо для вивчення окремої вибірової дисципліни не сформувалась мінімальна кількість студентів, то завідувач доводить до відома студентів про необхідність вибору іншого блоку дисциплін, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група студентів.

4.8. Студент, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибіровими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

4.9. Студент, який самостійно не визначився з переліком вибірових дисциплін та не подав заповнену заяву у визначені терміни, може бути рекомендований для включення в будь-яку групу за рішенням кафедри.

4.10. Студент в односторонньому порядку не може відмовитись від вільного вибору дисциплін (спеціалізацій). Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що студент може бути відрахований з Інституту.

4.11. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження кафедр і конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року для навчальних планів і освітніх програм для здобувачів ступеня бакалавра та з 10 жовтня для освітнього ступеня магістр.

4.12. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибірових дисциплін, інформація про вибірові дисципліни вноситься до індивідуального плану студента. З даного моменту вибірова дисципліна стає для студента обов'язковою.

5. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

5.1. У разі поновлення або переведення здобувача вищої освіти перезарахування вибірових дисциплін здійснюється навчально-методичним

відділом Інституту на підставі витягу з протоколу засідання випускової кафедри.

5.2. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Дане Положення набуває чинності з 01 лютого 2016 року.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються Вченою радою Інституту у тому ж порядку, що й саме Положення

ЗРАЗОК

заяви студента на включення до індивідуального плану
дисциплін вільного вибору

Проректору з навчальної та наукової роботи
Миронюку В.М.
студента _____ курсу
спеціальності _____

_____ (П.І.Б.)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 20__/20__
навчальний рік такі дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

_____ (дата)

_____ (підпис)

Узгоджено:

Завідувач кафедри _____ П.І.Б
Підпис

Куратор _____ ПІБ
Підпис